

ส่วนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลบึงโขงหลง

(1) สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญของเทศบาลตำบลบึงโขงหลง

1) ด้านกายภาพ

1.1 **ลักษณะที่ตั้ง** เทศบาลตำบลบึงโขงหลง ได้รับการยกฐานะจากสุขาภิบาลบึงโขงหลง เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 (สุขาภิบาลบึงโขงหลงจัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2536) และเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการเปลี่ยนแปลงแนวเขตเทศบาลตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 127 ตอนพิเศษ 132 ง เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553 เป็นเขตความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีพื้นที่รวม 13.20 ตารางกิโลเมตร

สถานที่ตั้งอาคารสำนักงานเทศบาลตำบลบึงโขงหลง ตั้งอยู่เลขที่ 1 หมู่ที่ 11 บ้านโนนสว่างเหนือ ตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ อยู่ในบริเวณส่วนราชการติดทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอบึงกาฬ ระยะทางห่างจากตัวเมืองบึงกาฬ ประมาณ 97 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อเทศบาลตำบลบึงโขงหลง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับเขต	เทศบาลตำบลบึงงาม
ทิศใต้	ติดกับเขต	องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์หมากแข้ง
ทิศตะวันออก	ติดกับเขต	องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์หมากแข้ง
ทิศตะวันตก	ติดกับเขต	เทศบาลตำบลบึงงาม และ อบต. โพธิ์หมากแข้ง

1.2 **สภาพภูมิประเทศ** สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 80 ของพื้นที่ทั้งหมด มีพื้นที่ติดกับอ่างเก็บน้ำบึงโขงหลง ซึ่งได้ขึ้นชื่อเป็นแหล่งชุ่มน้ำติดอันดับโลก 1,098 มีลำน้ำห้วยทรายไหลผ่าน และเป็นเส้นแบ่งเขตตำบลบึงโขงหลงกับตำบลโพธิ์หมากแข้ง เทศบาลตำบลบึงโขงหลง อยู่ห่างจากแม่น้ำโขงระยะทาง 17 กิโลเมตร

1.3 **ลักษณะภูมิอากาศ** สภาพภูมิอากาศเป็นมรสุมทำให้มีฝนตกชุกในฤดูฝน ระหว่างปลายเดือนเมษายนถึงเดือนตุลาคม มีฤดูหนาวช่วงเดือนกุมภาพันธ์จะมีอากาศหนาวเย็น อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยประมาณ 22.01 องศาเซลเซียส และมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ 134.01 มิลลิเมตร ฤดูร้อน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 32.28 องศาเซลเซียส

1.4 **ลักษณะการใช้ที่ดิน** การใช้ประโยชน์ที่ดินของชุมชนในเขตเทศบาลส่วนใหญ่ใช้พื้นที่ทำการเกษตรรองลงมาใช้สำหรับเป็นที่ปลูกสร้างอาคารบ้านเรือน สถานที่ราชการต่าง ๆ ที่ดินส่วนใหญ่เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ ปัจจุบันไม่มีสภาพเป็นป่า เป็นที่ปลูกสร้างอาคารบ้านเรือน และที่สาธารณประโยชน์ ประชาชนได้เข้าครอบครองนานเกิน 10 ปี และเรียกเรื่องเอกสารสิทธิ์ ซึ่งที่ดินดังกล่าวไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออกเอกสารสิทธิ์ได้

1.5 **ลักษณะแหล่งน้ำ /พื้นที่สาธารณะ** มีพื้นที่ประมาณ 6,009 ไร่ ดังนี้

- มีลำห้วย	จำนวน	2	แห่ง
- มีห้วย	จำนวน	6	แห่ง
- มีหนองน้ำ	จำนวน	3	แห่ง
- มีอ่างเก็บน้ำ	จำนวน	2	แห่ง
- มีฝาย	จำนวน	2	แห่ง

2) ด้านการเมือง /การปกครอง /การบริหารงาน

2.1 เขตการปกครอง โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบึงโขงหลง แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 2 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลบึงโขงหลง จำนวน 7 ชุมชน และตำบลโพธิ์หมากแข้ง จำนวน 5 ชุมชน โดยมีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ปกครอง พื้นที่และประชาชนเป็นเขตความรับผิดชอบ

2.2 การเลือกตั้ง การแสดงออกทางการเมืองท้องถิ่น ในเขตเทศบาลตำบลบึงโขงหลงแบ่งเขตการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเป็น 2 เขตเลือกตั้ง 16 หน่วยเลือกตั้ง ซึ่งการเลือกตั้งผู้บริหารเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2568 จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 7,571 คน มีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง 4,992 คน มีบัตรดี 4,833 ใบ คิดเป็นร้อยละ 96.81 บัตรเสีย 118 ใบ คิดเป็นร้อยละ 2.36 บัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 41 ใบ คิดเป็นร้อยละ 0.82 และสมาชิกสภาเทศบาลท้องถิ่นครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2568 จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 7,570 คน มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 4,768 คน มีบัตรดี 4,489 ใบ คิดเป็นร้อยละ 94.14 บัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 54 ใบ คิดเป็นร้อยละ 1.13 และมีบัตรเสีย 225 ใบ คิดเป็นร้อยละ 4.71

2.3 การบริหารงาน รูปแบบการบริหารงานเทศบาลมีฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารที่มาจาก การเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 12 คน เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ นายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน และผู้ที่ได้รับแต่งตั้งจากนายกเทศมนตรี จำนวน 4 คน เป็นฝ่ายบริหาร ข้อมูล ณ ปัจจุบันของผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบึงโขงหลง ดังนี้

ฝ่ายบริหาร

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	วันที่ดำรงตำแหน่ง
1.	นายวิทยา ภารจรีส	นายกเทศมนตรีฯ	05/01/2568
2.	นายน้อย ลอมไธสง	รองนายกเทศมนตรีฯ	05/02/2568
3.	นายวิกร โขควิกรมวรกร	รองนายกเทศมนตรีฯ	08/08/2568
4.	นายสุดใจ แสงโพธิ์	ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีฯ	08/08/2568
5.	นายเกรียงไกร บริคุต	เลขานุการนายกเทศมนตรีฯ	05/02/2568

ฝ่ายนิติบัญญัติ

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	วันที่ดำรงตำแหน่ง
1.	นายถิ่น แดวขุนทด	ประธานสภาเทศบาล	11/05/2568
2.	นายลคร สีพาสาร	รองประธานสภาเทศบาล	11/05/2568
3.	นายวัสส์อนันต์ วาดเสนะ	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
4.	นายพิบูลย์ จันทรโคตร	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
5.	นางสะภา ชุลเทอ	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
6.	นายสายันต์ ไตรภูมิ	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
7.	นายกิตติพงษ์ นาชัย	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
8.	นายสุรียา สุวรรณมาโจ	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
9.	นายสมร แผงโคตร	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
10.	นายปรีชา จิตอามาตย์	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
11.	นายประเสริฐศักดิ์ เจริญศิริ	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
12.	นางอินทร์ทอง คล่องดี	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
13.	นายธรรมรัตน์ หลวงโภชน์	เลขานุการสภาเทศบาล	10/06/2568

2.4 อัตรากำลังเทศบาลตำบลบึงโขงหลง บุคลากรฝ่ายประจำ ดังนี้

ลำดับ	หน่วยงาน	พนักงานเทศบาลสามัญ	ลูกจ้างประจำ	ลูกจ้างภารกิจ	ลูกจ้างชั่วคราว	รวม
1	สำนักปลัดเทศบาล	7	2	6	11	26
2	กองคลัง	4	1	4	1	10
3	กองช่าง	2	-	3	4	9
4	กองสาธารณสุขฯ	1	-	3	6	10
5	กองการศึกษา	9	-	17	1	27
6	กองสวัสดิการและสังคม	2	-	1	2	5
7	กองยุทธศาสตร์ฯ	2	2	1	1	6
	รวม	27	5	35	26	93

2.5 อาคารสถานที่ และเครื่องใช้ปฏิบัติงาน ดังนี้

1. อาคารสำนักงานเทศบาลตำบลบึงโขงหลง	จำนวน	2	หลัง
2. โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลบึงโขงหลง	จำนวน	3	หลัง
3. อาคารเก็บวัสดุ – อุปกรณ์	จำนวน	1	หลัง
4. โรงจอดรถและห้องเก็บวัสดุทั่วไป	จำนวน	2	หลัง
5. รถขนส่งเก็บขยะ	จำนวน	3	คัน
6. รถยนต์ช่วยดับเพลิง	จำนวน	1	คัน
7. รถยนต์ตรวจการ	จำนวน	1	คัน
8. รถยนต์กู้ชีพกู้ภัย	จำนวน	1	คัน
10. รถยนต์บรรทุกน้ำอเนกประสงค์	จำนวน	1	คัน
11. รถยนต์ส่วนกลาง	จำนวน	4	คัน

3) ด้านประชากร

3.1 ประชากรและชุมชน ปัจจุบันมีประชากรทั้งสิ้น 9,628 คน จำนวนครัวเรือน 3,753 ครัวเรือน แยกเป็นประชากรชาย จำนวน 4,742 คน และประชากรหญิง จำนวน 4,886 คน ดังนี้

ตำบลบึงโขงหลง		ชาย	หญิง	รวม	ครัวเรือน
บ้านดอนกลาง	หมู่ 1	401	446	847	257
บ้านโนนสว่าง	หมู่ 2	304	314	618	227
บ้านสระแก้ว	หมู่ 9	311	297	608	232
บ้านโนนสว่างเหนือ	หมู่ 11	474	480	954	650
บ้านบึงโขงหลง	หมู่ 12	451	472	923	448
บ้านสว่างพัฒนา	หมู่ 13	236	244	480	175
บ้านทรายทอง	หมู่ 17	365	370	735	285
รวมทั้งสิ้น		2,542	2,623	5,165	2,274

ตำบลโพธิ์หมากแข้ง		ชาย	หญิง	รวม	ครัวเรือน
บ้านโพธิ์หมากแข้ง	หมู่ 1	568	617	1,185	405
บ้านโนนหนามแท่ง	หมู่ 2	522	519	1,041	332
บ้านโนนสวรรค์	หมู่ 3	365	365	730	244
บ้านดงสว่าง	หมู่ 6	433	461	894	296
บ้านหนองลิ้ม	หมู่ 9	312	301	613	202
รวมทั้งสิ้น		2,200	2,263	4,463	1,479

(ฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 6 มิถุนายน 2568)

4) สภาพสังคม ชุมชนเทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีลักษณะสังคมชนบทกึ่งเมือง ประชาชนส่วนใหญ่ใช้ภาษาญ้อ และภาษาถิ่น นับถือศาสนาพุทธ มีขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่นเดียวกับประชาชนในภาคอีสานของจังหวัดอื่น ๆ มีงานประเพณีที่สำคัญ คือ การแข่งขันเรือยาว งานสงกรานต์ งานบุญบั้งไฟ บุญมหาชาติ บุญเข้าพรรษา บุญข้าวประดับดิน บุญข้าวสาก บุญกฐินสามัคคี และลอยกระทง เป็นต้น

4.1 ด้านการศึกษา สถานศึกษาในเขตรับผิดชอบของเทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีทั้งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสถานศึกษาเอกชน ดังนี้

ลำดับที่	สถานศึกษา	จำนวน (แห่ง)	จำนวนห้องเรียน (ห้อง)	จำนวนนักเรียน (คน)
1	โรงเรียนมัธยมศึกษา	1	41	1,230
2	โรงเรียนประถมศึกษา	3	32	887
3	โรงเรียนอนุบาล	1	7	88
4	โรงเรียนอนุบาลเอกชน	3	30	647
5	โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาล	1	1	-
6	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	5	6	133
7	ห้องสมุดประชาชน	1	1	-

4.2 สาธารณสุข เทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีสถานบริการด้านสาธารณสุขในเขตพื้นที่ สำหรับการบริการประชาชน กระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

1. โรงพยาบาลอำเภอบึงโขงหลงขนาด 30 เตียง	จำนวน	1 แห่ง
2. ศูนย์สุขภาพชุมชน	จำนวน	1 แห่ง
3. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	จำนวน	1 แห่ง
4. ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	จำนวน	4 แห่ง

4.3 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ข้อมูลอาชญากรรมและยาเสพติดในพื้นที่ มีศูนย์ต่อสู้เอาชนะยาเสพติดอำเภอบึงโขงหลง โดยเทศบาลตำบลบึงโขงหลงบูรณาการร่วมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล สถานีตำรวจ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีเจ้าหน้าที่และเครื่องใช้ ดังนี้

1. จำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน (พนักงานดับเพลิง)	5	คน
2. รถดับเพลิง	จำนวน	2 คัน
3. รถกระเช้า	จำนวน	1 คัน
4. รถกู้ภัย	จำนวน	1 คัน

5. รถจักรยานยนต์ตรวจการ	จำนวน	1	คัน
6. รถยนต์ตรวจการ	จำนวน	1	คัน

5) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

5.1 ด้านคมนาคม การคมนาคมในเขตเทศบาล มีถนน ค.ส.ล. เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน ประมาณร้อยละ 69 ของเส้นทางทั้งหมด ในเขตเทศบาลมีถนนสายหลักที่ติดต่อกับอำเภอ จังหวัดอื่น ดังนี้

1. ทางหลวงแผ่นดินสายเซกา – เหล่าหลวง
2. ทางหลวงชนบทสายโพธิ์หมากแข้ง – บัวโคก
3. ทางหลวงชนบทสายบึงโขงหลง – บ้านดอง

5.2 การประปา เทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีระบบประปา 2 ระบบ คือ การประปาส่วนภูมิภาค 1 แห่ง มีผู้ใช้น้ำ จำนวน 2,800 หลังคาเรือน น้ำประปาที่ผลิตได้ 1,200 ลบ.ม./วัน และระบบประปาหมู่บ้าน 4 แห่ง มีผู้ใช้น้ำ จำนวน 500 หลังคาเรือน น้ำประปาที่ผลิตได้ 310.60 ลบ.ม./วัน

5.3 การไฟฟ้า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบึงโขงหลงมีไฟฟ้าใช้ครอบคลุมทุกครัวเรือน และมีไฟส่องสว่างตามถนนในเขตเทศบาลเกือบทุกสายหลัก

6) สภาพเศรษฐกิจ

6.1 ด้านการเกษตร ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมประมาณร้อยละ 80 อาชีพรองลงมาคือค้าขายและรับจ้างทั่วไป พืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ข้าว ยางพารา ในส่วนพื้นที่ชุมชนจะมีอาคารบ้านเรือนประกอบธุรกิจการค้าขายปะปนกับอาคารที่พักอาศัย มีพื้นที่เกษตรกรรม ประมาณ 23,910 ไร่ ประชากรประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประมาณ 1,800 ครัวเรือน สภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญแยกได้ ดังนี้

ที่	พืชเศรษฐกิจชุมชน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย ก.ก/ไร่/ปี	จำนวนครัวเรือน
1	ข้าว	12,387	390	1,042
2	พืชสวน	10,553	200	659
3	มันสำปะหลัง	760	1,520	68
4	ไม้ผล	210	-	31

6.2 การปศุสัตว์ สัตว์เลี้ยงทางเศรษฐกิจ มีผู้เลี้ยงจำนวน 38 ครัวเรือน คือ

- กระบือ	จำนวน	30	ตัว
- โค	จำนวน	216	ตัว
- เป็ด	จำนวน	2,316	ตัว
- ไก่	จำนวน	5,591	ตัว

6.3 การบริการ มีสถานให้บริการสำหรับประชาชนในพื้นที่ ดังนี้

- ร้านอาหาร	จำนวน	26	แห่ง
- ร้านค้า	จำนวน	101	แห่ง
- ปั้มน้ำมัน	จำนวน	4	แห่ง
- โรงสีข้าว	จำนวน	11	แห่ง
- โรงแรม/รีสอร์ท/โฮมสเตย์	จำนวน	35	แห่ง

6.4 การอุตสาหกรรม /การพาณิชย์ และกลุ่มอาชีพ เทศบาลตำบลบึงโขงหลงไม่มีโรงงาน อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ แต่เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนของกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เช่น กลุ่มทอผ้า กลุ่มเย็บผ้า กลุ่มจักสาน กลุ่มเลี้ยงสัตว์ กลุ่มปุ๋ยหมักชีวภาพ และกลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

7) ด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

7.1 การนับถือศาสนา เทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีประชากร ร้อยละ 99 นับถือศาสนาพุทธ และร้อยละ 1 นับถือศาสนาอื่นๆ มีวัด / ศาสนสถาน จำนวน 8 แห่ง

7.2 ประเพณีและงานประจำปี ที่เทศบาลตำบลบึงโขงหลงได้สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน และยังมีการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมให้ยั่งยืนคู่ชุมชนสืบไป คือ

1. เดือนมกราคม	ขึ้นปีใหม่/ บุญข้าวจี้
2. เดือนกุมภาพันธ์	บุญกองข้าว/ พิธีบวงสรวงศาลปู่ตา/ บุญประทาย
ข้าวเปลือก/ ประเพณีนางเทียน/ บุญคุณลาน
3. เดือนมีนาคม	บุญมหาชาติ
4. เดือนเมษายน	สงกรานต์
5. เดือนพฤษภาคม	บุญบั้งไฟ
6. เดือนมิถุนายน	บุญเบิกบ้าน
7. เดือนกรกฎาคม	เข้าพรรษา
8. เดือนสิงหาคม	ข้าวประดับดิน
9. เดือนกันยายน	ข้าวสารท
10. เดือนตุลาคม	ออกพรรษา/ กลิ้ง
11. เดือนพฤศจิกายน	แข่งเรือยาว/ ลอยกระทง
12. เดือนธันวาคม	บุญประทายเป็นข้าวเปลือก

7.3 ภูมิปัญหาท้องถิ่น ภาษาท้องถิ่น ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบึงโขงหลง ส่วนใหญ่ใช้ภาษาญ้อ และภาษาถิ่น นับถือศาสนาพุทธ มีขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีกลุ่มทอผ้า และกลุ่มจักสาน เช่นเดียวกับประชาชนในภาคอีสาน

8) ทรัพยากรธรรมชาติ

- สำหรับประชาชนในพื้นที่มีแหล่งน้ำสาธารณะ จำนวน 3 แห่ง คือ
- อ่างเก็บน้ำบึงโขงหลงเป็นแหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่ มีพื้นที่ประมาณ 11 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่คาบเกี่ยวกับเขตอำเภอเซกา ใช้ประโยชน์สำหรับการทำประมง ทำการเกษตร การอนุรักษ์พันธุ์สัตว์และเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ
 - หนองสิมเป็นแหล่งน้ำขนาดเล็กใช้สำหรับการเกษตรและบริโภคในครัวเรือน
 - ลำห้วยทรายเป็นลำห้วยขนาดเล็กกว้าง ประมาณ 10 เมตร ทอดยาวเป็นแนวเขตระหว่างตำบลบึงโขงหลงและตำบลโพธิ์หมากแข้ง ความยาวของลำห้วยประมาณ 15 กิโลเมตร ใช้น้ำในการเกษตร และประมงในครัวเรือนและแหล่งน้ำอื่น ๆ เช่น หนองบัว หนองกุง หนองยาว ลำห้วยน้ำพัน ลำห้วยคำ ลำห้วยกลอง ลำห้วยโปร่ง ลำห้วยหนองฮ้าง เป็นต้น

9) ด้านการท่องเที่ยว มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญคือ อ่างเก็บน้ำบึงโขงหลง เป็นบึงน้ำจืดขนาดใหญ่ มีพื้นที่โดยประมาณ 11 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 8,064 ไร่ มีพื้นที่ติดต่อกับเทศบาลตำบลบึงงาม และพื้นที่บางส่วนของอำเภอเซกา เมื่อปี พ.ศ. 2520 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริให้กรมชลประทาน พิจารณาโครงการเก็บน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง แล้วได้ดำเนินการตามโครงการเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2523

- บึงโขงหลงประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงโขงหลง เมื่อ พ.ศ. 2525
- บึงโขงหลงเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำ พืชน้ำ นกนานาชนิดมากกว่า 100 ชนิด
- บึงโขงหลงได้ขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติอันดับที่ 1,098 ของโลก
- บึงโขงหลงเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงศรัทธา มีที่พักผ่อน มีทัศนียภาพที่งดงามตามธรรมชาติ

ส่วนที่ 2

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(1) ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

1) แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันอันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) อันเป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งต้องนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยการพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์

1. ด้านความมั่นคง
2. ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
4. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
5. ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
6. ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ประเทศไทย “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติอันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนมีระบบการพื้นที่ที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาลสังคม มีความปรองดองและความสามัคคีสามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมี ความอบอุ่น

ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืน จนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุข ได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศ มีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาด ภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต เพื่อให้สอดรับกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้การรักษา และการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดีไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม จนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วน ในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพัฒนาอย่างสมดุลมีเสถียรภาพ และยั่งยืน โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศคือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และเป้าหมายการพัฒนาประเทศข้างต้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะยาวที่จะทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายใน และภายนอกประเทศในทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ ของประเทศได้รับการพัฒนายกระดับไปสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนา กลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ที่จะ

สร้างและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เพื่อยกระดับฐานรายได้ของประชาชนในภาพรวมและกระจายผลประโยชน์

ไปสู่ภาคส่วนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม คนไทยได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดีเก่ง มีวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม และมีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ สามารถ “รู้รับ ปรับใช้” เทคโนโลยีใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานระบบสวัสดิการ และกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” โดยประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกภพ อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคุมไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการ ของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทาง และเป้าหมายที่กำหนด

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่

(3) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศ ในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่

(4) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต

(5) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคู่มือใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคุมไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดีรวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มียัสน์ต่ออม โอบอ้อมอารีมีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิด ที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สูการเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทย ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคมและสภาพแวดล้อม ให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการ และสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรม และทั่วถึง

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกัน ทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตโดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาท หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูงยึดหลักธรรมาภิบาลปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่าง สะดวก รวดเร็ว และ โปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้กฎหมายต้องมีความชัดเจนมีเพียงเท่าที่จำเป็นมีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

กลไกการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ชาติ จะเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ อาทิแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแผนเฉพาะด้านต่าง ๆ เช่น ด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ แผนปฏิบัติการในระดับกระทรวงและในระดับพื้นที่ ให้มีความสอดคล้องกันตามห้วงเวลานอกจากนี้ยุทธศาสตร์ชาติจะใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอื่น ๆ ของประเทศ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างมีเอกภาพให้บรรลุเป้าหมาย โดยจะต้องอาศัยการประสานความร่วมมือจากหลายภาคส่วนภายใต้ระบบประชารัฐคือ ความร่วมมือของภาครัฐภาคเอกชน ภาคประชาชนและประชาสังคม ทั้งนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะได้มีการกำหนดเกี่ยวกับบทบาทของยุทธศาสตร์ชาติ และแนวทางในการนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติเพื่อที่ส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ จะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและบูรณาการ

ปัจจัยความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ

1. สาระของยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิสัยทัศน์ระยะยาวที่ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายและภาพในอนาคตของประเทศที่ชัดเจนและเป็นที่น่าสนใจ รับรู้และยอมรับเป็นเจ้าของร่วมกันสามารถถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติสู่เป้าหมายเฉพาะด้านต่าง ๆ ตามระยะเวลาเป็นช่วง ๆ ของหน่วยงานปฏิบัติได้และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้

2. ระบบและกฎหมาย มีกฎหมายรองรับ มีกลไกเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนในระดับต่าง ๆ เพื่อให้ส่วนราชการนายยุทธศาสตร์ชาติไปปฏิบัติรวมทั้งกรอบกฎหมายด้านการจัดสรรงบประมาณ ให้สามารถระดมทรัพยากรเพื่อผลักดันขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีบูรณาการ และกรอบกฎหมายที่จะกำหนดให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีความต่อเนื่อง รวมทั้งมี ระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบในทุกระดับ

3. กลไกสู่การปฏิบัติ มีกลไกที่สอดรับ/สอดคล้องตั้งแต่ระดับการจัดทำยุทธศาสตร์การนำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล รวมทั้งมีกลไกในการกำกับดูแลบริหารจัดการ และการ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและหน่วยงานปฏิบัติจะต้องมีความเข้าใจ สามารถกำหนดแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ **SDGs** คือ หลังจากเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals –MDGs) ซึ่งต้องการเสริมสร้างมาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ได้สิ้นสุดลงเมื่อปี 2015 นั้น องค์การสหประชาชาติ จึงจัดทำเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals –SDGs) ทั้งหมด 17 ข้อ มุ่งหวังจะช่วยแก้ปัญหาที่โลกกำลังเผชิญอยู่ เช่น ความยากจน ความไม่เท่าเทียม สภาพโลกร้อน และสันติสุข เพื่อเสริมแนวคิด “ไม่เป็นการทิ้งใครไว้ข้างหลัง” คาดว่าจะทำสำเร็จได้ภายในปี 2030 การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) คือ แนวทางการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ลดทอนความสามารถในการตอบสนอง ความต้องการของคนรุ่นหลัง (Brundtland Report, 1987) โดยการบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืน มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การเติบโตทางเศรษฐกิจ (economic growth) ความครอบคลุมทางสังคม (social inclusion) และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม (environmental protection) และในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญครั้งที่ 70 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ ประเทศไทยและประเทศสมาชิกสหประชาชาติรวม 193 ประเทศ ร่วมลงนามรับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 (2030 Agenda for Sustainable Development) ซึ่งเป็นกรอบการพัฒนาของโลกเพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายในปี ค.ศ. 2030 โดยกำหนดให้มีเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป็นแนวทางให้แต่ละประเทศดำเนินการร่วมกัน

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) 17 เป้าหมาย ประกอบไปด้วย 169 เป้าหมายย่อย (SDG Targets) ที่มีความเป็นสากล เชื่อมโยงและเกื้อหนุนกัน และกำหนดให้มี 247 ตัวชี้วัด เพื่อใช้ติดตาม และประเมินความก้าวหน้าของการพัฒนา โดยสามารถจัดกลุ่ม SDGs ตามปัจจัยที่เชื่อมโยงกันใน 5 มิติ (5P) ได้แก่

1. การพัฒนาคน (People) ให้ความสำคัญกับการขจัดปัญหาความยากจนและความหิวโหย และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

2. สิ่งแวดล้อม (Planet) ให้ความสำคัญกับการปกป้องและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศเพื่อพลเมืองโลกรุ่นต่อไป

3. เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีและสอดคล้องกับธรรมชาติ

4. สันติภาพและความยุติธรรม (Peace) ยึดหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีสังคมที่สงบสุข และไม่แบ่งแยก

5. ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ชาติ เรื่องเป้าหมาย SDGs กับเรื่องยุทธศาสตร์ชาติ และเรื่องแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีความเชื่อมโยงกันจากเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDGs ที่กล่าวถึงตอนต้น ซึ่งให้เห็นถึงความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ มีเป้าหมายระยะยาว มีการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ก็จะเป็นแผนที่เชื่อมโยงถ่วงดุลจากยุทธศาสตร์และเป้าหมายระยะยาว มาสู่แผนดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นช่วงเวลาทุกระยะ 5 ปี สิ่งที่ต้องเน้นย้ำ คือ ยุทธศาสตร์ชาติต้องเกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในชาติ ร่วมกันคิด ร่วมกันจัดทำ ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่เขียนไว้ชัดเจนในร่างรัฐธรรมนูญฉบับลงประชามติ อยู่ในมาตราที่ 65 วรรคสอง คือ “การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ต้องมีการมีส่วนร่วม และการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงด้วย”

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ได้น้อมนำหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 9-11 เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงเกิดภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ได้จัดทำบนพื้นฐานของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ตลอดจนจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกจากนั้นได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 มีทั้งหมด 10 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย
- ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
- ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ
- ยุทธศาสตร์ที่ 10 ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นแผนระดับชาติอีกฉบับที่ครอบคลุมทุกมิติอย่างรอบด้าน (Comprehensive Plan) เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เป็นแผนหลักเพื่อเป็นกรอบในการวางแผนปฏิบัติราชการและแผนในระดับปฏิบัติต่าง ๆ รวมถึง

การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน การพัฒนาประเทศภายใต้กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจที่ผ่านมาให้มีความสำคัญกับมิติการพัฒนาประเทศทุกด้านอย่างเท่าเทียมและสมดุลกัน โดยจุดเน้นของแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนามุ่งเน้นการบรรลุเป้าหมายของมิติการพัฒนาแต่ละด้านเป็นหลัก เพื่อ มุ่งหมายให้การบรรลุผลตามเป้าหมายของแผนพัฒนาแต่ละมิติ

เป้าหมายการพัฒนาประเทศ ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570)

เป็นสิ่งที่ต้องทำ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ดังนี้

1. เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยรายละเอียดขององค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน และหมุดหมาย ดังนี้

หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำ ด้านสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

- มีการปรับโครงสร้างให้มีผลิตภาพและผลตอบแทนสูง
- เกษตรกรเข้าถึงช่องทางการตลาดที่หลากหลาย
- มีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ที่เหมาะสม อาทิ แหล่งน้ำ และระบบโลจิสติกส์
- เทคโนโลยีชีวภาพได้รับการวิจัยและพัฒนา อย่างต่อเนื่อง 40

หมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมาย ของการท่องเที่ยวที่เน้น คุณค่าและความยั่งยืน

- มีภาพลักษณ์ในฐานะจุดหมายการท่องเที่ยวเน้นคุณค่า และความยั่งยืน
- มีจุดเด่นด้านการท่องเที่ยวรูปแบบเฉพาะ กิจกรรมหลากหลาย เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว
- รายได้จากการท่องเที่ยวกระจายสู่เมืองรอง ชุมชน และผู้ประกอบการรายย่อย

หมุดหมายที่ 3 ไทยเป็นฐานการผลิต ยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน

- มีการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม และทักษะแรงงาน อย่างต่อเนื่อง
- ปริมาณการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าภายในประเทศเพิ่มขึ้น และมีสถานีอัดประจุไฟฟ้าที่เพียงพอ และครอบคลุม
- มีมาตรการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบและแผนรองรับการเปลี่ยนผ่านที่ชัดเจน

หมุดหมาย 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

- มีชื่อเสียงในการให้บริการทางการแพทย์ขั้นสูง โรคเฉพาะทาง บริการความงาม และการส่งเสริมสุขภาพ
- ลงทุนวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีขั้นสูง
- ระบบสาธารณสุขมีคุณภาพ สามารถจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอและเหมาะสมต่อผู้รับบริการจากทั้งในและต่างประเทศ

หมุดหมายที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้า การลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค

- กฎระเบียบ กระบวนการนำเข้าส่งออก และข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศ ส่งเสริมศักยภาพ เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ และสามารถลดต้นทุนโลจิสติกส์
- โครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงโครงข่ายเส้นทางคมนาคมขนส่งในอาเซียนไร้รอยต่อ ผู้ประกอบการมีศักยภาพการแข่งขันในระดับสากล

หมวดหมู่ที่ 6 ไทยเป็นฐานการผลิต อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ และบริการดิจิทัลของอาเซียน

- เทคโนโลยีความรู้และนวัตกรรม ทั้งซอฟต์แวร์และดิจิทัลคอนเทนต์ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- มีโครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งเสริมการประกอบธุรกิจด้านดิจิทัล
- มีระบบเฝ้าระวังและป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ประชาชนมีทักษะทางดิจิทัล

2. สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค

หมวดหมู่ที่ 7 ไทยมีSMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้

- การแข่งขันเปิดกว้างและเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำระหว่าง SMEs และธุรกิจขนาดใหญ่
- SMEs มีศักยภาพสูง สามารถพัฒนา และใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
- SMEs มีบทบาทในภาคการส่งออก สามารถเชื่อมโยงกับ GVCs
- วิสาหกิจเพื่อสังคมขยายตัว และวิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม

หมวดหมู่ที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองหลัก ของภูมิภาคที่มีความเจริญ ทางเศรษฐกิจ ทันสมัย และน่าอยู่

- ความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ลดลง ทั้งในด้านเศรษฐกิจและบริการสาธารณะ มีการพัฒนาเศรษฐกิจตามศักยภาพพื้นที่ และเชื่อมโยงระหว่างเมืองและชนบท
- พื้นที่เศรษฐกิจ/เมืองหลักมีโครงสร้างพื้นฐาน ที่รองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- อปท. ชุมชน ภาคเอกชนในพื้นที่ มีศักยภาพและบทบาทในการพัฒนาพื้นที่และเมือง

หมวดหมู่ที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคน มีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม

- คนจนข้ามรุ่นลดลง จากมาตรการช่วยเหลือ แบบมุ่งเป้า และฐานข้อมูลที่สามารถระบุคนจน และปัญหา
- นโยบายการเงินการคลังและกฎหมายส่งเสริม การกระจายรายได้
- ทุกกลุ่มคนสามารถเข้าถึงดิจิทัลได้อย่างทั่วถึง
- เด็กยากจนสามารถเข้าถึงการศึกษา ในระดับที่สูงกว่าการศึกษาภาคบังคับ
- ความคุ้มครองทางสังคมเพียงพอ เหมาะสม

3. วิถีชีวิตที่ยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

- ขยะและน้ำเสียได้รับการจัดการที่ถูกต้องและหมุนเวียนกลับไปใช้ประโยชน์มากขึ้น
- พลังงานหมุนเวียนเป็นแหล่งพลังงานหลัก สำหรับการผลิตไฟฟ้าของประเทศ
- ผลิตภัณฑ์ที่มาจากวัสดุเหลือใช้และปล่อยคาร์บอนในปริมาณต่ำได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านการพัฒนานวัตกรรมการผลิต และการจูงใจผู้บริโภค

หมวดหมู่ที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยง และผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- พื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยสูงได้รับการจัดการให้มีความเสี่ยงที่ลดลง

- ป่าและพื้นที่ชุ่มน้ำได้รับการอนุรักษ์
- ระบบการจัดการภัยในทุกระดับได้รับการปรับปรุง ให้มีประสิทธิภาพและศักยภาพที่สูงขึ้น
- เป้าหมายการลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนพัฒนาพื้นที่
- ทุกภาคส่วนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการรับมือกับภัยธรรมชาติ

4. ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ

หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

- ระบบการศึกษามีคุณภาพ สามารถพัฒนาทักษะสำคัญ และเอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- สถาบันอุดมศึกษาปรับบทบาท ให้สามารถพัฒนาทุนมนุษย์ในทุกช่วงวัย
- กลไกการพัฒนาฝีมือมีคุณภาพ ทันสมัยได้มาตรฐาน
- นโยบายการจัดการกำลังคนภายใต้สังคมสูงวัยมีความชัดเจน และระบบฐานข้อมูลการจัดการกำลังคนมีประสิทธิภาพ
- สถาบันทางสังคมเอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

หมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง

- ภาครัฐบูรณาการ เป็นเอกภาพ
- โครงสร้างภาครัฐมีความยืดหยุ่น และมีความยั่งยืนทางการคลัง
- การบริหารงานภาครัฐและการให้บริการสาธารณะปรับปรุงรูปแบบดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ
- กฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการภาครัฐทันสมัย สนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ
- ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและติดตามตรวจสอบการพัฒนาประเทศ

3) แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

1. แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาพื้นฐานด้านการขาดแคลนน้ำ ดินคุณภาพต่ำ ประสบทุกข์ภัยแล้งและภัยแล้งซ้ำซาก คนมีปัญหาทั้งในด้านความยากจน และมีปัญหาภาวะทุพโภชนาการ แต่มีความพร้อมด้านสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัย ดังนั้นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” จำเป็นจะต้องแก้ไขปัญหาคอขวดไปกับการพัฒนาการวิจัยเพื่อใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาค ให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมทั้งการแสวงหาโอกาสการนำความรู้ทางเทคโนโลยี และนวัตกรรมจากภายนอกมาช่วยขับเคลื่อน โดยการใช้ประโยชน์จากโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับโครงข่ายระบบการคมนาคมขนส่งและพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงและข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่ม อนุภูมิภาคแม่น้ำโขงที่กำลังมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมาเสริมสร้างกิจกรรมการพัฒนาใหม่ ๆ ให้แก่ภาค เพื่อให้มีอัตราการเติบโตที่สูงเพียงพอต่อการลดความเหลื่อมล้ำกับพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ของประเทศได้ ในระยะยาว

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : พัฒนาอีสานสู่อุตสาหกรรมใหม่ให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง”

วัตถุประสงค์

- เพื่อแก้ปัญหาปัจจัยพื้นฐานด้านน้ำและดินให้เอื้อต่อการประกอบอาชีพการดำรงชีพและการพัฒนาเศรษฐกิจของภาค
- เพื่อดูแลช่วยเหลือคนจน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี พึ่งพาตนเอง พึ่งพาครอบครัว และพึ่งพากันในชุมชนได้
- เพื่อยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สนับสนุนให้การเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคไม่ต่ำกว่าระดับประเทศ
- เพื่อเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของระบบเศรษฐกิจภาคเข้ากับระบบเศรษฐกิจของประเทศ และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- เพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง และมีบทบาทสนับสนุนประเทศเป็นศูนย์กลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เป้าหมาย

อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคขยายตัวเพิ่มขึ้น สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ลดลง

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ แก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (EEC) เพื่อพัฒนาเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ ๆ ของภาค

2. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1

(หนองคาย หนองบัวลำภู เลย อุดรธานี และ บึงกาฬ)

วิสัยทัศน์

“ เกษตรอุตสาหกรรมชั้นนำ ศูนย์กลางการค้าและโลจิสติกส์ การท่องเที่ยวมาตรฐานสากล ชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน ”

เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

- (1) เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง
- (2) ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการผลิต การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว
- (3) ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต
- (4) รักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดของกลุ่มจังหวัด

- (1) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด
- (2) อัตราการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้า
- (3) ผลผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้น
- (4) ผลผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- (5) รายได้จากการท่องเที่ยว
- (6) ระดับความเหลื่อมล้ำในสังคม (Gini Coefficient) ของกลุ่มจังหวัด
- (7) สัดส่วนประชากรในการเข้าถึงสวัสดิการ
- (8) ร้อยละของสัดส่วนพื้นที่ป่าต่อพื้นที่ของจังหวัดที่เพิ่มขึ้น
- (9) ดัชนีคุณภาพน้ำผิวดิน (WQI)

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด (ประเด็นยุทธศาสตร์)

- ประเด็นการพัฒนาก่อนที่ 1 เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับภาคเศรษฐกิจในพื้นที่
- ประเด็นการพัฒนาก่อนที่ 2 การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง
- ประเด็นการพัฒนาก่อนที่ 3 การพัฒนาทุนมนุษย์ และยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกช่วงวัยอย่างเท่าเทียม
- ประเด็นการพัฒนาก่อนที่ 4 การรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

3. แผนพัฒนาจังหวัด

จังหวัดบึงกาฬ ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ผลจากการวิเคราะห์ /ประเมินศักยภาพสถานะแวดล้อมภายใน และสถานะแวดล้อมภายนอก ผนวกกับข้อมูลระดับนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล ตลอดจนข้อมูลอื่น ๆ ในระดับพื้นที่ และภูมิภาคแล้ว จังหวัดบึงกาฬจึงได้กำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ศูนย์กลางยางพารา การเกษตรก้าวหน้า การค้าอินโดจีน และท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง”

พันธกิจ

1. พัฒนาระดับการผลิตและการแปรรูปยางพาราและการเกษตรกรรมด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีให้ได้มาตรฐานสากลเพื่อการส่งออกสู่ประเทศเพื่อนบ้านในอนุภาคลุ่มน้ำโขง
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีมาตรฐานอย่างเป็นระบบเพื่อรองรับการเจริญเติบโตของเมืองและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
3. พัฒนาและส่งเสริมการค้าชายแดน พัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง
4. พัฒนาระดับคุณภาพชีวิตคน

เป้าประสงค์

เพิ่มรายได้จากยางพารา ภาคการเกษตร การค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ตามประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตยางพาราครบวงจรและพัฒนาระบบ

เกษตรกรรมยั่งยืน

1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อการผลิตยางพารา และการเกษตรกรรมด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการบริหารจัดการด้านการตลาด
2. การพัฒนากระบวนการผลิต การบริหารจัดการ และการแปรรูป ยางพารา และสินค้า/ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร
3. การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ด้านการค้าและการลงทุน

1. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและโลจิสติกส์ เพื่อรองรับการเจริญเติบโต ของเมืองและเชื่อมโยงการค้า การลงทุน
2. บูรณาการความร่วมมือด้านการค้า การลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้านในอนุภาคลุ่มน้ำโขง
3. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. การพัฒนาผู้ประกอบการ การบริหารจัดการด้านสินค้าการบริการ และการตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม และพลังงานอย่างยั่งยืน

1. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการท่องเที่ยว
2. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและพลังงานอย่างยั่งยืน
3. ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
4. ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ศิลปะวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี เพื่อส่งเสริมท่องเที่ยววิถีชีวิตอารยธรรมลุ่มน้ำโขง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาคน สังคม และความมั่นคงสู่สังคมสงบสุข

1. พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัยด้านการศึกษาแรงงาน สาธารณสุข สังคม ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้สูงอายุ
2. การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน การบูรณาการบริหารจัดการ พื้นที่ชายแดนและการป้องกันปราบปรามภัยคุกคามด้านความมั่นคง
3. การขับเคลื่อนและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาและยกระดับการบริหารจัดการภาครัฐ

1. การเสริมสร้างกลไกและพัฒนาสมรรถนะในการบริหารจัดการบ้านพื้นที่ที่ดี
2. ส่งเสริมพัฒนาและยกระดับนวัตกรรมบริการประชาชนด้วยระบบดิจิทัล และเทคโนโลยีที่ทันสมัยสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City)

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดบึงกาฬ

วิสัยทัศน์

“ท้องถิ่นน่าอยู่ การท่องเที่ยวก้าวหน้า ประชาชนอยู่ดี มีความสุขอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ

- พันธกิจที่ 1 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาาระบบคมนาคมขนส่งระบบสาธารณสุขปโภค ระบบสาธารณสุขพลังงานทดแทนและการผังเมืองให้ได้มาตรฐานมี ประสิทธิภาพเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคตและเศรษฐกิจ ท้องถิ่น
- พันธกิจที่ 2 ส่งเสริมการสร้างรายได้และพัฒนาศักยภาพของคนในครอบครัวและ ชุมชนให้เข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง
- พันธกิจที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี ส่งเสริมการท่องเที่ยว การกีฬา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- พันธกิจที่ 4 พัฒนาระบบการศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศและสาธารณสุขตลอดจน อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาของท้องถิ่น
- พันธกิจที่ 5 สร้างระบบบริหารจัดการที่ดีโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การวางแผนพัฒนาการตรวจสอบติดตามประเมินผลเพื่อให้เกิดความ โปร่งใสในการบริหารงานและงบประมาณ

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การผังเมือง การบริหารจัดการน้ำ และ ส่งเสริมพลังงานทดแทน
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการเกษตร อาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมการท่องเที่ยว กีฬา นันทนาการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ สาธารณสุข ตลอดจน อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาของท้องถิ่น
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระดับการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนงานการพัฒนา มี 12 แผนงาน ดังนี้

1. แผนงานบริหารงานทั่วไป
2. แผนงานการรักษาความสงบภายใน
3. แผนงานการศึกษา
4. แผนงานสาธารณสุข
5. แผนงานสังคมสงเคราะห์
6. แผนงานเคหะและชุมชน
7. แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
8. แผนงานการศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ
9. แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา
10. แผนงานการเกษตร

11. แผนงานการพาณิชย์

12. แผนงานงบกลาง

(2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลบึงโขงหลง

1) วิสัยทัศน์

"เศรษฐกิจดี ชีวีเข้มแข็ง พัฒนาแหล่งเรียนรู้เคียงคู่วัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
ชุมชนมีส่วนร่วมพัฒนาด้วยหลักธรรมาภิบาล"

พันธกิจ

พันธกิจที่ 1 ปรับปรุงและพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ พลังงานทดแทน การผังเมืองให้ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต และเศรษฐกิจของท้องถิ่น

พันธกิจที่ 2 ส่งเสริมเกษตร สร้างรายได้ ตลาดสดการค้า และพัฒนาศักยภาพของนครอบครัว และชุมชนให้เข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้ ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจที่ 3 ส่งเสริมการจัดระเบียบชุมชนสังคม สิ่งแวดล้อม และดูแลความสงบเรียบร้อย เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

พันธกิจที่ 4 ส่งเสริมการบริหารจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี และสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยว การกีฬา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

พันธกิจที่ 5 ส่งเสริมและพัฒนาระบบการศึกษา เทคโนโลยีระบบสารสนเทศ ระบบสาธารณสุข มูลฐาน ตลอดจนการอนุรักษ์สืบสาน ศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

พันธกิจที่ 6 ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร สร้างระบบบริหารจัดการที่ดี โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การวางแผนพัฒนา การตรวจสอบ ติดตามประเมินผล เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารงานและงบประมาณ พร้อมทั้งปรับปรุง พัฒนาเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐาน

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1.1 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา

1.2 แผนงานเคหะและชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านการเกษตร และการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2.1 แผนงานการเกษตร

2.2 แผนงานสาธารณสุข

2.3 แผนงานสังคมสงเคราะห์

2.4 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

2.5 แผนงานงบกลาง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชนสังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย

3.1 แผนงานการรักษาความสงบภายใน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์กรรม การท่องเที่ยวและกีฬา

4.1 แผนงานการพาณิชย์

4.2 แผนงานเคหะและชุมชน

4.3 แผนงานการศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาการบริหารจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.1 แผนงานเคหะและชุมชน

5.2 แผนงานสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

6.1 แผนงานการศึกษา

6.2 แผนงานการศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาด้านระบบการบริหารจัดการที่ดี

7.1 แผนงานบริหารงานทั่วไป

7.2 แผนงานการศึกษา

7.3 แผนงานสาธารณสุข

7.4 แผนงานเคหะและชุมชน

7.5 แผนงานสังคมสงเคราะห์

7.6 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา

3) เป้าประสงค์ (Goals)

(1) ก่อสร้าง บำรุงรักษา ซ่อมแซมถนนให้มีความสะดวกปลอดภัย และการพัฒนาการคมนาคมและการขนส่งภายในท้องถิ่นให้มีความเชื่อมโยงกับถนนสายหลักในระดับภูมิภาค

(2) พัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานที่สมบูรณ์และมาตรฐาน

(3) พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของเด็กเล็กภายในชุมชนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ด้วยการศึกษาที่มีคุณภาพ

(4) ส่งเสริมด้านการกีฬาและนันทนาการ การอนุรักษ์หรือสืบสาน วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

(5) พัฒนางานรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การป้องกัน การระงับอัคคีภัย งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของท้องถิ่น

(6) ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี

(7) ส่งเสริมการบริการด้านสังคมสงเคราะห์และงานสวัสดิการสังคมให้ตอบสนองต่อปัญหาความต้องการของประชาชน

(8) พัฒนากลุ่มอาชีพ และเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรอินทรีย์

(9) พัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และการให้บริการสาธารณะที่มีคุณภาพแก่ประชาชน

(10) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในการพัฒนาท้องถิ่น

(11) พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมอันพึงปรารถนาร่วมกันไม่ให้มีปัญหาภายในชุมชน

(12) ส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม จัดการโดยคนในชุมชนท้องถิ่น

(13) ส่งเสริมให้เกิดการลงทุน และการพาณิชย์กรรม

4) ตัวชี้วัด

- (1) ร้อยละของการพัฒนา/ปรับปรุงระบบคมนาคมขนส่งที่ได้มาตรฐาน
- (2) ร้อยละของระบบสาธารณสุขปึก ระบบสาธารณสุขการที่ได้รับการพัฒนา
- (3) ร้อยละของเด็กก่อนระดับวัยเรียน/ประถมศึกษาที่ได้รับการบริการด้านการศึกษาของท้องถิ่น
- (4) จำนวนกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (5) จำนวนกิจกรรมด้านการกีฬาและนันทนาการ การศาสนา วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการส่งเสริมการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- (6) ร้อยละของประชาชนที่ได้รับการช่วยเหลือด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (7) ร้อยละของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นลดลง
- (8) ร้อยละประชาชนที่มีการชั่งเกี่ยวกับตติยาเสพติดที่ลดลง
- (9) ร้อยละของผู้ป่วยโรคติดต่อที่ลดลง
- (10) ร้อยละของประชาชนได้รับการด้านสาธารณสุขของท้องถิ่น
- (11) ร้อยละของผู้สูงอายุผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ยากไร้ที่ได้รับการช่วยเหลือด้าน สวัสดิการสังคม หรือการสังคมสงเคราะห์
- (12) ร้อยละประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมความรู้ด้านเกษตร/การประกอบอาชีพ
- (13) ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพ
- (14) ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนและผู้ที่มีส่วนได้เสียต่อการบริการสาธารณะของท้องถิ่น
- (15) ร้อยละประชาชนที่มีส่วนร่วมในการบริหารการพัฒนาของท้องถิ่น
- (16) ร้อยละของปริมาณขยะครัวเรือนที่ลดลง
- (17) ร้อยละของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (18) ร้อยละของประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- (19) ร้อยละของประชาชนมาจับจ่ายตลาดสดเทศบาลน้ำซื่อที่มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย อาหารที่ปลอดภัย และถูกสุขาภิบาล

5) ค่าเป้าหมาย

1. เส้นทางคมนาคมได้มาตรฐาน ประชาชนใช้สัญจรไปมาได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย
2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมีประสิทธิภาพ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการส่งเสริม พัฒนาศักยภาพทางด้านการศึกษา กีฬา นันทนาการ ศาสนา และวัฒนธรรม
4. ประชาชนมีการสืบสาน อนุรักษ์ฟื้นฟู ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง
5. ชุมชนมีความสงบเรียบร้อย ประชาชนได้รับการช่วยเหลือบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนจากสาธารณภัยอย่างรวดเร็วและทั่วถึง
6. ประชาชนมีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง
7. ประชาชนได้รับการส่งเสริมด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึง
8. กลุ่มอาชีพ กลุ่มสตรี กลุ่มเกษตรกร มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนมีอาชีพ รายได้ สามารถพึ่งพาตนเองได้

9. องค์กรมีระบบการบริหารจัดการที่ดี และมีศักยภาพในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น
10. ประชาชนในท้องถิ่นมีความพึงพอใจต่อการบริการ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
11. ปริมาณขยะตกค้างครัวเรือนลดลง ประชาชนเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
12. ท้องถิ่นมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สังคม วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของท้องถิ่น โดยจัดการของชุมชน
13. เกิดการลงทุนและการพาณิชย์กรรมตลาดสดเทศบาลน่าซื้อ โรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐาน ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

6) กลยุทธ์ของประเด็นยุทธศาสตร์

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- 1.1 กลยุทธ์การพัฒนาระบบคมนาคมและขนส่ง ทางระบายน้ำ สะพาน
- 1.2 กลยุทธ์การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา
- 1.3 กลยุทธ์การพัฒนาระบบชลประทาน หรือการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบบริหาร จัดการน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรในท้องถิ่น
- 1.4 กลยุทธ์การพัฒนาและควบคุมการก่อสร้างอาคาร รวมถึงการวางผังเมืองรวมอย่างเป็นระบบ

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเกษตร และการพัฒนาคุณภาพชีวิต

- 2.1 กลยุทธ์การพัฒนาบริการสาธารณสุขของท้องถิ่น สนับสนุนการดูแลป้องกัน การรักษาโรคให้ประชาชนมีสุขภาพแข็งแรง มีพละทานามัยที่สมบูรณ์
- 2.2 กลยุทธ์ส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านสวัสดิการสังคมและสังคม สงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนสร้างที่พักอาศัยแก่ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส
- 2.3 กลยุทธ์ส่งเสริมการสร้างงานและสร้างอาชีพให้แก่ประชาชนกลุ่มผู้สูงอายุและผู้พิการสตรี ผู้ด้อยโอกาส ทั้งในภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และหัตถกรรม กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
- 2.4 กลยุทธ์ส่งเสริมพัฒนาเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

- 3.1 กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดระเบียบชุมชน งานด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การส่งเสริมและสนับสนุนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนโดยส่วนรวม และโดยตรงในกรณีฉุกเฉินหรือจากสาธารณภัยต่าง ๆ
- 3.2 กลยุทธ์การพัฒนาส่งเสริมการปกครองระบบประชาธิปไตย ความปรองดอง สมานฉันท์ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์กรรม การท่องเที่ยว และกีฬา

- 4.1 กลยุทธ์การพัฒนาก่อสร้างส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬาและนันทนาการ การสร้างสวนสาธารณะ สวนสุขภาพ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- 4.2 กลยุทธ์ส่งเสริมเรื่องตลาดชุมชน ตลาดประชารัฐ การพาณิชย์ โรงฆ่าสัตว์ ของเทศบาล ให้ได้มาตรฐาน ตามหลักอนามัยและสุขาภิบาล
- 4.3 กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนสินค้าตลาด OTOP ผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น ทั้งการพัฒนา รูปแบบผลิตภัณฑ์ คุณภาพ และเพิ่มช่องทางการจำหน่าย

4.4 กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มอาชีพ และวิสาหกิจชุมชน

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.1 กลยุทธ์ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและจัดการสิ่งแวดล้อม ชยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

5.2 กลยุทธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม วิถีชีวิต และวัฒนธรรมของท้องถิ่น กำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชน

6. ยุทธศาสตร์พัฒนาการพัฒนาด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

6.1 กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน จัดการศึกษาให้อย่างทั่วถึงเท่าเทียม และมีคุณภาพและตามเกณฑ์มาตรฐาน สนับสนุนการเรียนรู้คู่คุณธรรม

6.2 กลยุทธ์ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

6.3 กลยุทธ์ส่งเสริมและสนับสนุนด้านกีฬา และนันทนาการทุกระดับ

7. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านระบบการบริหารจัดการที่ดี

7.1 กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการตามแนวทางนโยบายรัฐบาล และจังหวัดแบบบูรณาการ

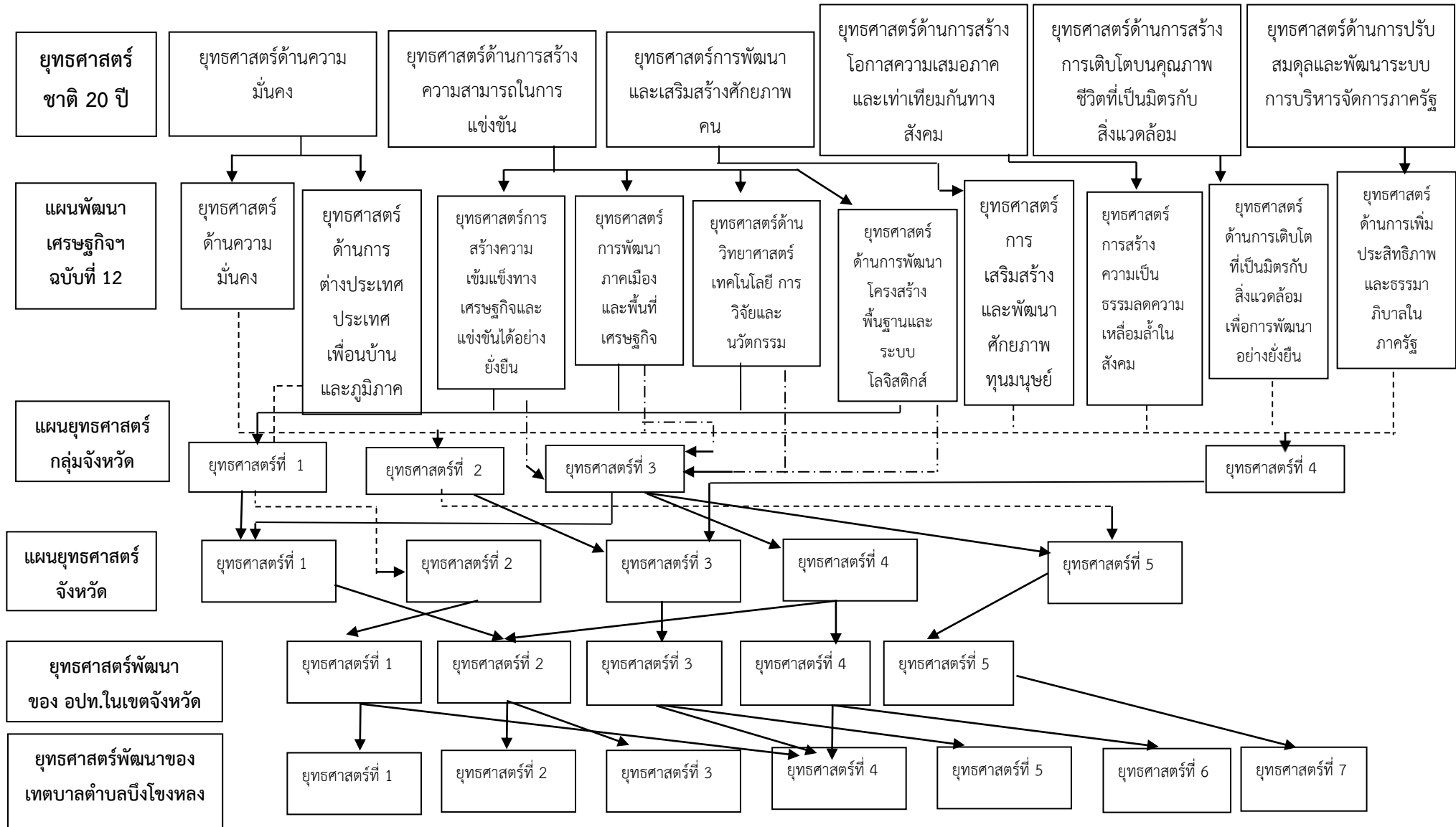
7.2 กลยุทธ์สร้างระบบบริหารจัดการที่ดี โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการวางแผนพัฒนา การตรวจสอบติดตามประเมินผล เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารงาน และงบประมาณ

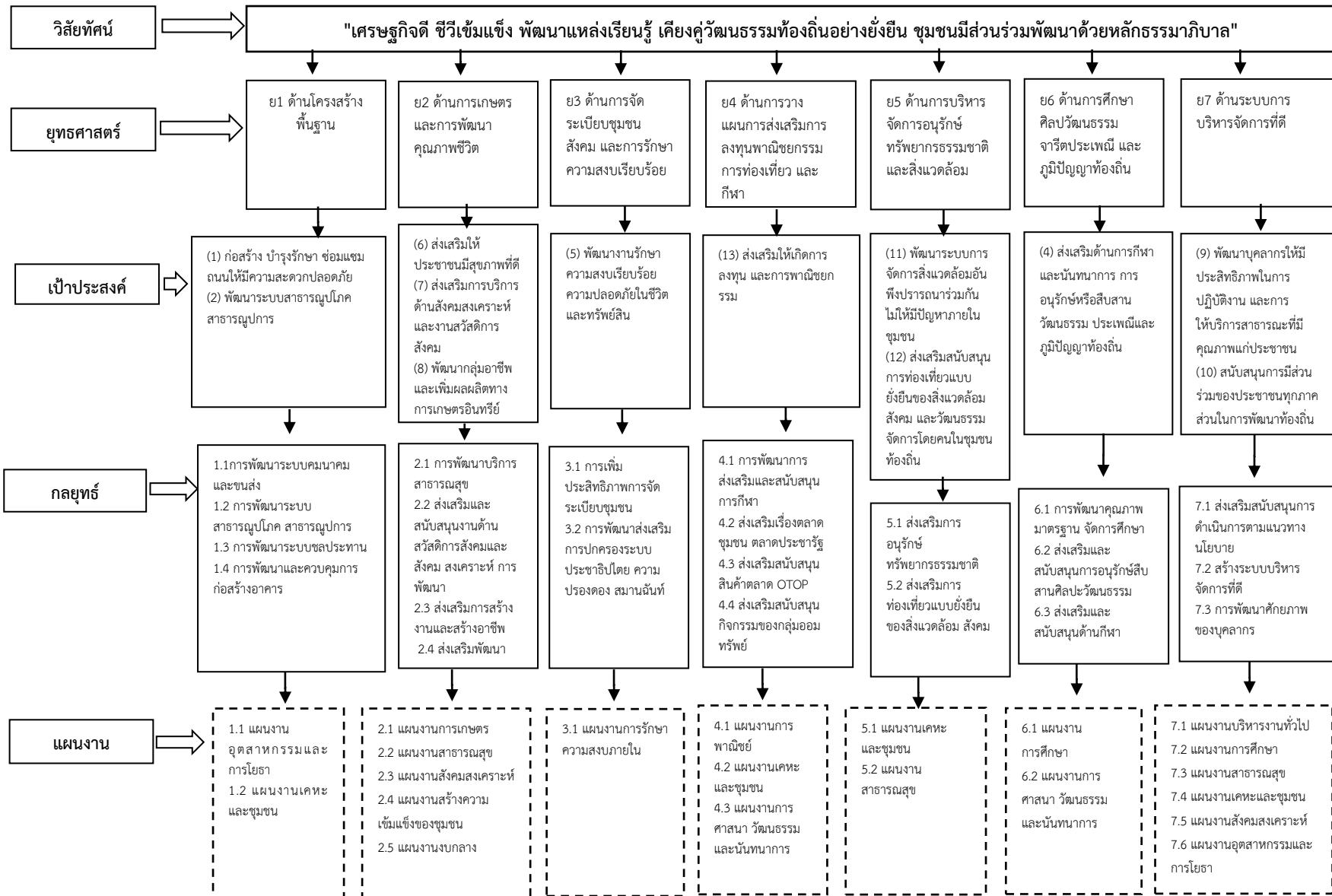
7.3 กลยุทธ์การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร การพัฒนานวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของท้องถิ่น

7) จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning)

จากประเด็นความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ที่สำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และยุทธศาสตร์จังหวัด จะเห็นได้ว่ามีความเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจนในการนำมาเป็นแนวทางกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ชัดเจน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเป็นการเตรียมการพัฒนา เป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในท้องถิ่นให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของชุมชนให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน สังคมเศรษฐกิจภายในชุมชนให้มีคุณภาพ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในชุมชนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนจะดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของชุมชน ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนเกษตรกรรม จึงได้กำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) คือ "เศรษฐกิจดี ชีวีเข้มแข็ง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ เคียงคู่วัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ชุมชนมีส่วนร่วมพัฒนาด้วยหลักธรรมาภิบาล"

8) ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ในภาพรวม

(3) การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

3.1 การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 และ ฉบับที่ 13 , แผนพัฒนาภาค, แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด, และแผนพัฒนาจังหวัด การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาการบริหารทรัพยากรขององค์กรโดยกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า ให้บรรลุตามภารกิจวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมายขององค์กร ซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนในท้องถิ่น การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะพัฒนาไปในทิศทางใดจำเป็นต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์เพื่อแปลงสู่การปฏิบัติ ซึ่งอาศัยกระบวนการในการวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพแวดล้อมเพื่อให้ทราบถึงจุดเด่น จุดด้อย อุปสรรค และโอกาสจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดทิศทางการพัฒนาเพื่อให้การบริหารจัดสรรทรัพยากร ซึ่งมีอยู่อย่างจำกัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับสถานการณ์ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ตลอดจนความสามารถที่จะนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่ของเทศบาลตำบลบึงโขงหลง

3.2 การวิเคราะห์ SWOT Analysis ของเทศบาลตำบลบึงโขงหลง

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จะเกี่ยวกับการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถภายในเทศบาลทุกๆ ด้าน เพื่อที่ระบุจุดแข็งและจุดอ่อนของเทศบาล แหล่งที่มาเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน คือมีระบบข้อมูลเพื่อการบริหารที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในด้านโครงสร้างระบบ ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงานและทรัพยากรในการบริหาร (คน เงิน วัสดุ การจัดการ) รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของเทศบาล เพื่อที่จะเข้าใจสถานการณ์และผลกลยุทธ์ก่อนหน้านี้ด้วย

S = Strengths (จุดแข็ง) เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของเทศบาลที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นของเทศบาลที่เทศบาลควรนำมาใช้ในการพัฒนาได้ และควรดำรงไว้เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเทศบาล ได้แก่

1. บึงโขงหลงได้ขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติอันดับที่ 1,098 ของโลก
2. เป็นพื้นที่ที่มีสภาพเศรษฐกิจดี มียางพาราเป็นฐานเดิมเป็นสำคัญ สามารถรองรับการผลิต การแปรรูปการส่งออก
3. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และเชิงพุทธสถาน สามารถเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยว
4. มีศักยภาพด้านการลงทุนเพราะอยู่ในเส้นทางเชื่อมโยงประชาคมอาเซียน บึงกาฬเป็นพื้นที่ที่ติดชายแดน มีด่านสากล อำนวยความสะดวกด้านการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวกับกลุ่มประเทศอาเซียน และจีนตอนใต้ มีระยะทางไม่ไกลมาก ลดต้นทุนการขนส่งในการส่งเสริมการส่งออกตามเส้นทางในเขต สปป. ลาว
5. เป็นพื้นที่ที่มีสังคมเอื้ออาทร มีสังคมแบบดั้งเดิม
6. มีความสะดวกในการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการเพราะระยะทางลดลง
7. มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม จารีต ประเพณีตามเชื้อสาย
8. มีทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว ทำให้มีรายได้จากการท่องเที่ยวในท้องถิ่น
9. เป็นพื้นที่ที่มีพระอริยะสงฆ์ที่ประชาชนให้ความเลื่อมใสและศรัทธา
10. เป็นพื้นที่ที่มีพันธุ์พืชและสัตว์ป่าที่หายาก มีสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ

11. พื้นที่ตั้งในบึงโขงหลง เป็นแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์สามารถพัฒนาเพื่อการเกษตร และอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรม ครอบคลุมพื้นที่
12. เป็นพื้นที่ที่มีการบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบ

W = Weanesses (จุดอ่อน) เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดด้อย ข้อเสียเปรียบของเทศบาลที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้น หรือขจัดให้หมดไป อันจะเป็นประโยชน์ต่อเทศบาล ได้แก่

1. การคมนาคมอยู่ระหว่างการปรับปรุง ระบบขนส่งคมนาคมเชื่อมต่อกับจังหวัดข้างเคียงและภายในจังหวัดยังไม่มีความสะดวก ถนนแคบ ความปลอดภัยทางถนน และระบบขนส่งสาธารณะยังไม่ครอบคลุมพื้นที่จังหวัด
2. เอกสารสิทธิในที่ดินทำกินของเกษตรกรยังไม่ครอบคลุม (โฉนดที่ดิน น.ส.3 เอกสารสิทธิ นอกเหนือจาก ส.ป.ก. 4-01)
3. ขาดระบบจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ (น้ำยางพาราบนถนน, น้ำเสีย, กลิ่นเหม็น และมลพิษจากโรงงานยางพารา)
4. มีความเปลี่ยนแปลงทางวิถีชีวิตของเกษตรกร
5. ปัญหาการควบคุม ป้องกันโรค ยังไม่ครอบคลุมและมีคุณภาพ
6. มีประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวเข้ามาในพื้นที่จังหวัดบึงกาฬเพิ่มมากขึ้น
7. เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปลูกพืชเชิงเดี่ยวมากเกินไป
8. ท้องถิ่นขาดแคลนบุคลากรภาครัฐ
9. สภาพดินมีความเสื่อมโทรมเพราะมีการใช้สารเคมีจำนวนมาก อีกทั้งยังทำให้ต้นทุนทางการผลิตสูงและมีผลต่อสภาพแวดล้อมรวมทั้งสุขภาพมนุษย์
10. มีปัญหาการระบาดของยาเสพติด
11. ขาดสนามกีฬากลางที่ได้มาตรฐาน
12. มีสถานบันเทิงซึ่งเป็นแหล่งยั่วยุทำให้เกิดปัญหาทางสังคมจำนวนมาก
13. โครงสร้างพื้นฐานยังไม่พร้อมเพื่อรองรับการพัฒนาเมือง และขาดระบบบริหารจัดการด้านผังเมือง
14. ระบบชลประทานไม่เพียงพอ และขาดระบบบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ
15. อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ และการบริหารราชการของประเทศ ระยะทาง 751 กิโลเมตร การเดินทางใช้เวลานาน ไม่จูงใจในการลงทุนและการท่องเที่ยว
16. การค้าชายแดนและการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านยังใช้แพขนานยนต์ ล่าช้าไม่สะดวก
17. ความไม่พร้อมของประชาชน องค์กรภาครัฐ เอกชน และภาคีเครือข่ายที่ตอบสนองการพัฒนา รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน และความเข้มแข็งขององค์กร
18. ขาดโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าด้านการเกษตรแบบครบวงจร
19. การบุกรุกที่สาธารณะ
20. ประชาชนมีหนี้สินเพิ่มขึ้นทั้งในระบบและนอกระบบ
21. สินค้าอุปโภค - บริโภค มีราคาแพงยังขาดการควบคุมราคาสินค้า ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างผู้มีรายได้น้อย รายรับไม่พอกับรายจ่าย เนื่องจากค่าครองชีพสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมถึงราคาที่ดินที่สูง

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ภายใต้การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกเทศบาลนั้น สามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคทางการดำเนินงานของเทศบาลที่ได้รับผลกระทบจาก สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นโยบาย การเงิน การงบประมาณ สภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น ระดับการศึกษาและอัตราผู้หนังสือของ

ประชาชน การตั้งถิ่นฐานและการอพยพของประชาชน ลักษณะชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางการเมือง เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา มติคณะรัฐมนตรี และสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี เป็นสภาวะของการแข่งขัน มีอยู่เป็นระยะ เพื่อการแสวงหาประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งความเปลี่ยนแปลงอาจส่งผลถึงความต้องการของ ผู้บริโภค ทักษะคิด ของพนักงาน ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ไปตามความเปลี่ยนแปลงด้วย

O = Opportunity (โอกาส) เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของเทศบาล เป็นการคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม เช่น เศรษฐกิจ การเมือง สังคม เทคโนโลยี ได้แก่

1. มีนโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับศักยภาพด้านสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัด
2. การค้าการลงทุนระหว่างประเทศ
3. การทำอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และเป็นที่ยอมรับการพัฒนาด้านการเกษตรอุตสาหกรรม และการจ้างงาน
4. ความก้าวหน้าทาง IT
5. ประเทศเพื่อนบ้านมีบริบททางสังคม วัฒนธรรม และภาษาที่ใกล้เคียงกัน ทำให้สะดวกในการสื่อสาร
6. นโยบายของรัฐบาล จัดสรรงบประมาณลงสู่เศรษฐกิจรากฐานผ่านโครงการต่าง ๆ เพิ่มกำลังซื้อ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
7. การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ตลาดสินค้าใหญ่ขึ้น และการซื้อขายมากขึ้น
8. ความต้องการสินค้าเกษตรและอาหารมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดโลก
9. มีพฤติกรรมนิยมบริโภคสินค้าไทยจากประเทศเพื่อนบ้าน
10. มีนโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมด้านการศึกษา สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดในการพัฒนาด้านการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

T = Threats (อุปสรรค) เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกที่คุกคามต่อการดำเนินงานของเทศบาล สภาพแวดล้อมภายนอกเหล่านี้ ได้แก่ เศรษฐกิจ การเมือง สังคม เทคโนโลยี และการแข่งขัน เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงาน of เทศบาล ได้แก่

1. ยาเสพติดเข้ามาตามแนวชายแดน เนื่องจากเป็นพื้นที่ติดแนวชายแดนที่ยาวมาก จึงเป็นจุดนำเข้ายาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมาย
2. สภาพภูมิอากาศมีการเปลี่ยนแปลง ปัญหาภัยธรรมชาติ ส่งผลให้เกิดพืชเศรษฐกิจเสียหาย
3. กระแสนิยมวัฒนธรรมต่างชาติ
4. การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนปี 2558 การแข่งขันรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากสินค้าในกลุ่มประเทศอาเซียน และอาเซียนบวกสามโดยเฉพาะจีน ที่มีต้นทุนต่ำกว่าจะแย่งส่วนแบ่งตลาดสินค้าไทยมากขึ้น ขาดความต่อเนื่องของนโยบายรัฐบาล
5. การลักลอบเข้าเมืองของแรงงานต่างด้าวโดยผิดกฎหมาย
6. วิฤติเศรษฐกิจโลกส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของภูมิภาค และประเทศ
7. ปัญหาสุขภาวะ (โรคติดต่อ)
8. การเคลื่อนย้ายสินค้าไม่ได้คุณภาพ มาตรฐานจากต่างประเทศ